

Орієнтовне календарно-тематичне
планування

УКРАЇНСЬКА МОВА ТА ЧИТАННЯ

До підручника Г. Сапун
за програмою Р. Шияна

I семестр

3

Видавництво

™

«Підручники
і посібники»

Орієнтовне календарно-тематичне планування

«Українська мова та читання»

(До інтегрованого підручника Г. М. Сапун. За програмою Р. Б. Шияна)

3 клас

Частина 1		
№ з/п	Тема уроку	Дата
1.	Звуки і букви. Алфавіт. Наголос. Повторення вивченого у 2 класі. Український алфавіт. Шкільний дзвінок нас кличе до навчання. Роман Роляник «До школи». Виразне читання вірша.	
2.	Розташування слів (7–9) за алфавітом, орієнтуючись на першу і другу літери. Вимова і правопис слова бібліотека . Юлія Хандожинська «У бібліотеці». Повторення вивченого про будову тексту.	
3.	Галина Сапун «Мандрівка у Країну Словників». Дослідження будови словників. Укладання «Літературного словничка».	
4.	Використання алфавіту під час роботи з навчальними словниками. Укладання списків слів в абетковій послідовності.	
5.	Склад. Наголос. Іван Андрусяк «Про користь читання». Складання запитань за змістом вірша.	
6.	Нарядилась осінь в дороге намисто. Українська народна казка Наддніпров'я «Осінь». Театралізація казки.	
7.	Перенос слів з рядка в рядок.	
8.	РЗМ. Робота з деформованими реченнями та текстом. Іванна Блажкевич «Осінь, осінь...».	
9.	Василь Сухомлинський «Що найтяжче журавлям». Читання тексту за особами. Тверді та м'які приголосні звуки. Позначення твердості та м'якості приголосних на письмі.	
10.	Тверді та м'які приголосні звуки. Позначення твердості та м'якості приголосних на письмі. Вимова і правопис слова кишеня . Марія Хоросницька «Осінь». Порівняння віршів.	
11.	За Вірою Оберемок «Грибозбір». Словесне малювання. Подовжені приголосні звуки.	
12.	Василь Кравчук «Журавлиний подарунок». Передбачення змісту твору за заголовком. Порівняння творів різних за жанрами, однакових за темою. Слова з апострофом.	
13.	За Олегом Погинайком «Осінь без смутку». Складання діалогу «Спогади про літо».	
14.	Слова із дзвінкими приголосними звуками в кінці слова і складу перед глухим.	
15.	РЗМ Антоніна Листопад «Посадіть калину...». Стаття «Калина звичайна» («Вікіпедія»). Складання розповіді з елементами опису «Калина».	
16.	Діагностична робота.	
17.	За Василем Скуратівським «Три осінніх місяці». Стислий переказ прочитаного. Добір прислів'їв про осінь.	
18.	Слово. Значення слова. Слова однозначні і багатозначні. Мовне дослідження «Значення слова».	
19.	Де козак, там і слава. За Миколою Коваленком «Як виникли козацькі прізвища?». Дослідження походження прізвищ.	
20.	Олександр Олефіренко «Легенда про Кам'яного козака». Переказ легенди. Слова однозначні і багатозначні.	

21.	За Женею Гунчевською «Козацька чайка». Багатозначні слова.	
22.	Пряме і переносне значення слів.	
23.	Степан Руданський «Чуприна», «Про козацький чуб». Порівняння творів різних за жанрами, однакових за темою.	
24.	Синоніми. Мовне дослідження «Слова, близькі за значенням». Вимова і правопис слова минулий .	
25.	РЗМ Дмитро Павличко «Де найкраще місце на землі». Складання «Тематичних словничків». Розповідь про своє місто / село / селище. Вимова і правопис слів автомобіль, велосипед .	
26.	Марія Солтис-Смирнова «Як Богдан козаків врятував». Поділ тексту на частини. Складання іншої кінцівки твору.	
27.	Синоніми, добір до поданого слова 1–2 найуживаніші синоніми.	
28.	Богдан Чепурко «Покрова — козацька мати». Мовне дослідження «Слова, протилежні за значенням». Антоніми, добір до поданого слова 1–2 найуживаніші антоніми.	
29.	Відео «Дітям про козаків». Використання навчальних словників синонімів, антонімів. Укладання списків в абетковому порядку.	
30.	Легенда «Річка Золота Липа». Переказ легенди. Фразеологізми. Тлумачний і фразеологічний словники як довідкові джерела щодо лексичного значення слів та значення фразеологізмів.	
31.	За матеріалами сайту «Ukrainian People» «Найкрутіші захисники України». Доречне використання у власних висловленнях слів у прямому і переносному значеннях, синонімів, антонімів.	
32.	РЗМ Написання привітання. Вимова і правопис слів адреса, вдячний .	
33.	Діагностична робота.	
34.	«Які чудесні барви у нашій рідній мові...» Володимир Лучук «Клятва». Визначення головної думки вірша. Будова слова. Закінчення слова. Вимова і правопис слів гриміти, грім .	
35.	За Лесею Мовчун «Як ростуть слова». Вибіркове читання.	
36.	Значущі частини основи слова: префікс, корінь, суфікс.	
37.	З вільних інтернет-джерел «9 листопада — День української писемності та мови». Спільнокореневі слова. Вимова і правопис слів президент, депутат .	
38.	За Семеном Покотилом «Як виникла слов'янська азбука?». Добір спільнокореневих слів. Алгоритм визначення кореня слова.	
39.	Спільнокореневі слова і форми того самого слова (з допомогою вчителя).	
40.	Анатолій Григоруk «Квіточка». Характеристика персонажу твору.	
41.	РЗМ Написання листа персонажу твору.	
42.	Прислів'я про рідну мову. Чергування голосних звуків [o], [e] з [i] в корені слова. Вимова і написання слова внесок .	
43.	Поняття про акровірш. Дмитро Білоус «Світлий храм», «Слово наше рідне». Тетяна Чорновіл «Цукерочка». Порівняння акровіршів і загадок.	
44.	Чергування приголосних звуків у корені слова. Мовне дослідження.	
45.	Оповідання та авторські казки. За Наталією Клевцовою «Математика і цукерки». Вибірковий переказ твору.	
46.	Вимова і правопис слів з ненаголошеними [e], [и] в коренях. Слова з ненаголошеними голосними [e], [и] в корені, які перевіряються наголосом. Мовне дослідження.	
47.	За Оксаною Луцєвською «Читання». Складання характеристики персонажів оповідання.	
48.	Поняття про орфограму. Добір перевірних слів до слів з ненаголошеними голосними [e], [и] в корені слова.	
49.	Ольга Шипшина «Пісня для Грибниці». Поділ тексту на частини. Добір заго-	

	ловків до частин.	
50.	Слова з орфограмами.	
51.	За Владом Пухальським «Чому Петрик не зробив уроки». Спостереження за зміною настрою головного персонажа.	
52.	Використання орфографічного словника для перевірки написання слів з ненаголошеними [е], [и], що не перевіряються наголосом. Редагування діалогів.	
53.	Загадки. Використання орфографічного словника для перевірки написання слів з ненаголошеними [е], [и], що не перевіряються наголосом.	
54.	За Софією Дяченко «Лялька». Висловлення власного ставлення до вчинків персонажа.	
55.	Вимова і правопис слів з дзвінками і глухими приголосними звуками. Добір перевірних слів. Вимова і написання слова вокзал .	
56.	РЗМ . Складання розповіді за малюнком та опорними словами.	
57.	За Лесею Храпливою-Щур «Мама». Читання тексту за особами. Префікс . Словотворча роль префіксів.	
58.	Василь Сухомлинський «Безрідний Дятел». Стислий переказ казки. Слова з префіксами <i>роз-</i> , <i>без-</i> .	
59.	Борис Комар «Проханий». Добір інших заголовків до твору. Слова з префіксами <i>з-</i> (<i>с-</i>).	
60.	Анатолій Григоров «Бабусина прем'єра». Складання запитань за змістом твору.	
61.	Апостроф після префіксів. Мовне дослідження.	
62.	П'єси . Поняття про п'єсу. Н. Бонь «Мандри часом Гліба з Басом». Театралізація уривків п'єси.	
63.	Префікси і прийменники.	
64.	Наталя Бонь «Мандри часом Гліба з Басом». Визначення головної думки твору.	
65.	Перенос слів з префіксами.	
66.	Галина Римар «Про бджілку Таню і її друзів». Театралізація п'єси.	
67.	Суфікс . Словотворча роль суфікса.	
68.	РЗМ . Мультфільм «Історія про дівчинку, яка наступила на хліб». Складання міні-п'єси.	
69.	Платон Воронько «Журавлики-журавлі». Розбір слів за будовою (ознайомлення з алгоритмом).	
70.	Діагностична робота.	
71.	«Моя байка, добрі люди, у пригоді, може, буде» . Поняття про байку. Леонід Глібов «Лебідь, Щука і Рак».	
72.	Частини мови . Поняття про частини мови.	
73.	Народна байка «Не впусти рака з рота». Розрізнення частин мови.	
74.	Олена Пчілка «Снігир та Щиглик». Поділ байки на частини. Добір заголовків до частин. Іменник . Розпізнавання в тексті та самостійний добір іменників.	
75.	Гумористичні вірші . Павло Глазовий «Найважча роль». Іменники, які називають опредмечені дії.	
76.	Степан Руданський «Вовки». Читання вірша за особами. Іменники, які називають ознаки.	
77.	Микола Томенко «І Тарасик працював». Власні і загальні іменники.	
78.	Власні і загальні іменники. Робота з картою України.	
79.	Шкільні веселинки. Власні і загальні іменники.	
80.	РЗМ . За Василем Сухомлинським «Покинуте кошеня». Написання переказу за поданим планом.	

Частина 2

№ з/п	Тема уроку	Дата
1.	«Казка — це велике диво». Надія Красоткіна «Казка — це велике диво». Іменник. Рід іменників. Мовне дослідження.	
2.	Українська народна казка «Як коваль переміг Змія». Детальний переказ казки. Визначення роду іменників.	
3–4.	Українська народна казка «Золоті яблука». Визначення головної думки казки. Характеристика персонажів. Складання запитань до дійових осіб.	
5.	Змінювання іменників за числами. Мовне дослідження.	
6.	Українська народна казка «Заяче сало». Детальний переказ казки. Іменники, що мають форму тільки однини або тільки множини.	
7.	Українська народна казка «Як кіт чоботи купував». Театралізація казки.	
8.	Закріплення вивченого про іменник.	
9.	Фінська народна казка «Язиката баба». Порівняння казок, схожих за змістом.	
10.	Прикметник. Розпізнавання прикметників у тексті.	
11.	РЗМ. Опис котика.	
12.	Болгарська народна казка «Що шукав, те й знайшов». Складання плану казки.	
13.	Роль прикметників у мовленні.	
14.	Грузинська народна казка «Як звірі приятелювали». Визначення головної думки казки. Складання запитань за змістом казки. Словосполучення прикметників з іменниками, граматичний зв'язок за допомогою питань між прикметниками та іменниками.	
15.	Узбецька народна казка «Лисиччина порада». Написання коментарів для соціальних мереж щодо ситуації, описаної в казці.	
16.	Розпізнавання граматичної форми прикметника за родовим закінченням, поставленим питанням, за іменником, з яким він зв'язаний.	
17.	Джанні Родарі «Палац з морозива». Складання розповіді «Я в палаці морозива». Змінювання прикметників за родами і числами у сполученні з іменниками.	
18.	Наталя Гуркіна «Хіба може бути інакше?». Оцінювання вчинків персонажів. Узагальнення вивченого про прикметник.	
19.	Діагностична робота	
20.	Дитячий фольклор. Види дитячого фольклору. Забавлянка «Оце раз, оце два...». Числівник. Розпізнавання серед слів числівників, які відповідають на питання <i>скільки?</i> . Мовне дослідження.	
21.	Народна гра «Коти». Правильна вимова і запис числівників.	
22.	З вільних інтернет-джерел «Сім разів відмірай — один раз відріж». Робота з фразеологізмами. Правильне читання числових виразів.	
23.	РЗМ. Складання інструкції «Як зробити закладинку для книги».	
24.	Поетичні перлинки. Олександр Олесь «Снігурі». Спостереження за словами, ужитими в переносному значенні. Дієслово. Розпізнавання дієслів у тексті, питання до дієслів.	
25.	Сашко Дерманський «Були собі два брати». Складання діалогів.	
26.	Добір дієслів-синонімів, дієслів-антонімів.	
27.	Вадим Скомаровський «Чому Лютий короткий». Визначення реального і казкового у вірші. Дієслова з з прямим і переносним значеннями.	
28.	Григорій Фалькович «Приємна зустріч». Добір інших заголовків до вірша. Доречне вживання дієслів у власних висловленнях.	

29.	Леся Українка «Літо краснее минуло...». Емоційний настрій вірша.	
30.	Розрізнення часових форм дієслів.	
31.	Катерина Перелісна «Бабине горе». Складання діалогу «Як допомогти бабі». Визначення часу дієслів.	
32.	Спиридон Черкасенко «Зима і весна». Читання вірша за особами. Змінювання дієслів за часами.	
33.	Юлія Турчина «У бабусі на селі». Дієслова, що означають завершену і незавершену дію. Мовне дослідження.	
34.	РЗМ. Марія Хоросницька «Знаєш рідний край?» Складання рекламного буклета «Запрошуємо в мандрівку».	
35.	Анатолій Костецький «Старий каштан». Складання запитань для інтерв'ю з каштаном.	
36.	Правопис не з дієсловами. Узагальнення вивченого про дієслово.	
37.	Діагностична робота	
38.	Тарас Шевченко. Українська народна казка Поділля «Про Тараса Шевченка». Визначення казкових і реальних епізодів у казці. Складання плану казки.	
39.	Прийменник. Розпізнавання прийменників у тексті.	
40.	Тарас Шевченко «На вічну пам'ять Котляревському» (уривок). Написання прийменників з іншими словами.	
41.	Тарас Шевченко «Зоре моя вечірняя...». Речення. Повторення відомостей про речення.	
42.	Анатолій Камінчук «Кобзар». Види речення за метою висловлення.	
43.	Дружба та братство — найбільше багатство. Наталя Гуркіна «Казочка про дружбу». Поділ тексту на частини. Добір заголовків до частин. Детальний переказ казки.	
44.	Види речень за інтонацією. Окличні речення.	
45–46.	Ірен Роздобудько «Я зніматимуся в кіно». Складання плану оповідання. Розігрування діалогів.	
47.	Правильне інтонуювання речень, різних за метою висловлювання та вираженням почуттів.	
48.	РЗМ. За Василем Струтинським «Пригода з клешнею». Написання переказу за самостійно складеним планом.	
49.	Марина Павленко «Метелик лимонниця». Добір інших заголовків до тексту.	
50.	Поняття про головні члени речення.	
51.	Анатолій Камінчук «Березень як зайчик». Спостереження за мовою вірша (образні вислови, слова, ужиті в переносному значенні). Підмет і присудок як головні члени речення.	
52.	За Миколою Магєрою «Їжачок». Складання продовження розповіді.	
53.	Встановлення граматичних зв'язків між головними та другорядними членами речення.	
54–55.	За Ярославом Стельмахом «Як ми до Генки ходили». Передбачення розвитку подій. Театралізація уривків оповідання.	
56.	Визначення в реченні головних і другорядних членів речення. Встановлення зв'язку слів у реченні.	
57.	Вікторія Остапчук «Про дружбу». Визначення головної думки вірша. Побудова різних видів простих речень. Узагальнення знань про речення.	
58.	Весна-красна вже до нас прийшла! Микола Сингаївський «Квітень». Звертання. Загальні уявлення про слова, що не є членами речення.	
59.	РЗМ. Складання тексту-розповіді за малюнком і кінцівкою.	
60.	Діагностична робота.	
61.	Тетяна Строкач «Вербна неділя». Порівняння вірша та відео «Вербна неділя» Текст. Повторення відомостей про текст. Мовне дослідження.	

62.	Андрій М'ястківський «Казочка про писанку». Визначення теми та основної думки тексту.	
63.	Марія Солтис-Смирнова «Як Весна Літо зустрічала». Визначення головної думки твору.	
64.	Визначення в тексті зачину, основної частини і кінцівки. Мовне дослідження.	
65.	Тексти про писанку (з вільних інтернет-джерел, Галина Сапун). Порівняння текстів.	
66.	Розпізнавання тексту-розповіді, опису. Поняття про текст-міркування.	
67.	Поняття про есе.	
68.	Вони прославили наш край. З вільних інтернет-джерел «Її картинами захоплюється світ». Робота з репродукцією картини Катерини Білокур «Натюрморт з колосками і глечиком».	
69.	Ознаки художнього тексту.	
70.	З вільних інтернет-джерел «Ігор Сікорський». Ознаки наукового (науково-популярного) тексту. Складання запитань для інтерв'ю.	
71.	З вільних інтернет-джерел «Квітка чи Кейсі?». Слухання пісні «Я піду в далекі гори». Дослідження «Музика в нашому житті».	
72.	Дослідження будови оголошення. Написання оголошення.	
73.	Галина Терещук «Біатлон — це те, що дуже люблю». Дослідження «Відомі українські спортсмени».	
74.	Дослідження будови запрошення. Написання запрошення.	
75.	За матеріалами сайту «nv.ua» «Видатні українці, зображені на грошових банкнотах».	
76.	Створення фотоколажу «Видатні українці, зображені на грошових банкнотах».	
77.	Узагальнення вивченого про текст.	
78.	РЗМ. Створення книжечки «Вони прославили наш край».	
79.	Діагностична робота	
80.	Повторення вивченого. Повторення вивченого про звуки, букви, алфавіт. Літо, ти прекрасне всім! Тетяна Корольова «Щедре літо».	
81.	РЗМ. Леся Вознюк «Сумувала книжечка». Написання відгуку на прочитану книгу.	
82.	Олег Погинайко «Літо». Узагальнення знань і вмінь, здобутих у третьому класі. Підсумковий урок.	